

PATVIRTINTA

VšĮ Mykolo Marcinkevičiaus ligoninės direktoriaus

2023-09-25 įsakymu Nr. K-744

VŠĮ MYKOLO MARCINKEVIČIAUS LIGONINĖS BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Mykolo Marcinkevičiaus ligoninės (toliau – Ligoninė) bendrosios praktikos slaugytojo pareigybės aprašymas nustato bendrosios praktikos slaugytojo teises, pareigas, funkcijas, atsakomybę ir veiklos organizavimą ligoninėje (Lietuvos medicinos norma nustato bendrosios praktikos slaugytojo teises, pareigas ir kompetenciją).

2. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje, baigus slaugos studijų programą. Užsienyje įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Teisę verstis bendrąja slaugos praktika turi asmuo, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

4. Bendrosios praktikos slaugytojas vadovaujasi išoriniais ir vidiniais teisės aktais ir kitais ligoninės vidiniais dokumentais, reglamentuojančiais bendrosios praktikos slaugytojo darbą.

5. Tiesioginis vadovas - skyriaus vyresnysis slaugos administratorius.

II SKYRIUS TEISĖS

6. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:

6.1. verstis bendrąja slaugos praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

6.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

6.3. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, bendrosios praktikos slaugytojo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

6.4. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

6.5. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 punkte nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

6.6. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;

6.7. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;

6.8. dalyvauti slaugos moksliniuose tyrimuose ir bendrosios praktikos slaugytojų profesinio rengimo, tobulinimo, slaugos paslaugų kokybės gerinimo ir vertinimo procese;

6.9. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

6.10. būti Lietuvos ir (ar) užsienio organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

6.11. bendrosios praktikos slaugytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

III SKYRIUS PAREIGOS

7. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:

- 7.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;
- 7.2. rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
- 7.3. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- 7.4. taikyti Lietuvos Respublikoje tik sveikatos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos ir slaugos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;
- 7.5. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;
- 7.6. tvarkyti medicininius ir slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 7.7. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
- 7.8. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimų;
- 7.9. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;
- 7.10. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;
- 7.11. pranešti skyriaus administracijai apie įtariamą užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;
- 7.12. pranešti skyriaus administracijai apie sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;
- 7.13. pagal savo kompetenciją konsultuoti ir padėti kitiems įstaigoms darbuotojams;
- 7.14. Be šioje pareigų instrukcijoje išdėstytų pareigų vykdyti kitus tiesioginio vadovo nurodymus darbo klausimais;
- 7.15. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 7.16. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;
- 7.17. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
- 7.18. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
- 7.19. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminių ar kitų paciento atstovų, duoti kyšių;
- 7.20. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

8. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų

metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

9. Bendrosios praktikos slaugytojas turi žinoti:

- 9.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
- 9.2. asmens duomenų apsaugos principus;
- 9.3. medicinos statistikos pagrindus;
- 9.4. sveikatos draudimo pagrindus;
- 9.5. sveikatos teisės pagrindus;
- 9.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;
- 9.7. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
- 9.8. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;
- 9.9. slaugos procesą, slaugos modelius;
- 9.10. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
- 9.11. higienos normų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą,

reikalavimus;

9.12. medicinos priemonių (priedais), reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms pagal Lietuvos medicinos normoje nustatytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikti, veikimo ir valdymo principus;

9.13. vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;

9.14. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;

9.15. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;

9.16. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

9.17. pagrindinius medicininės reabilitacijos principus, metodus ir priemones;

9.18. specializuotos slaugos principus;

9.19. biomedicininį tyrimų atlikimo principus.

10. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:

10.1. profesinės etikos nuostatas;

10.2. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;

10.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;

10.4. bendras organizmo reakcijas į patologiją;

10.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;

10.6. asmens sveikatos būklės pokyčius, sutrikimus, ligų plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

10.7. medicinos priemonių (priedais) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;

10.8. dietetikos principus;

10.9. imunoprofilaktikos principus ir jos įtaką sveikatai;

10.10. skausmo valdymo principus;

10.11. įvairaus amžiaus asmenų, turinčių fizinės ir psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumus;

10.12. pacientų sveikatos būklės vertinimo principus;

11. Bendrosios praktikos slaugytojas turi gebėti:

11.1. pagal kompetenciją konsultuoti sveikus ir sergančius asmenis:

11.1.1. įvertinti asmens sveikatos būklę;

11.1.2. mokyti pacientus sveikos gyvensenos principų;

11.1.3. valdyti paciento sveikatos rizikos veiksnius;

11.1.4. valdyti lėtinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis sergančių pacientų sveikatos būklę ir vykdyti pacientų, sergančių šiomis ligomis, stebėseną;

11.1.4.1. pacientų, sergančių cukriniu diabetu:

11.1.4.1.1. siekiant palaikyti pacientui optimalią, tolygią glikemiją, pagal išankstinę gydytojo rekomendaciją koreguoti paskirtų antiglikeminių vaistinių preparatų dozę;

11.1.4.2. pacientų, sergančių kraujotakos sistemos ligomis;

11.1.4.2.1. siekiant optimalaus paciento arterinio kraujo spaudimo, koreguoti paskirtų antihipertezinių vaistinių preparatų dozę pagal gydytojo paskyrimus;

11.1.4.2.2. siekiant optimalaus INR rodiklio, koreguoti paskirtų antikoagulantų dozę pagal išankstinę gydytojo rekomendaciją;

11.1.5. į paciento lėtinių ligų valdymą įtraukti jo šeimą ar artimuosius;

11.1.6. konsultuojant pacientus, papildomai naudotis standartizuotomis skalėmis, anketomis;

11.2. nustatyti slaugos poreikius: rinkti duomenis, identifikuoti slaugos problemas ir formuluoti slaugos diagnozes;

11.3. sudaryti individualų slaugos planą: suskirstyti slaugos problemas pagal jų pobūdį, nustatyti svarbiausias slaugos diagnozes, suformuluoti slaugos tikslus ir numatyti slaugos veiksmus;

11.4. įvertinti slaugos indikacijas ir kontraindikacijas, supažindinti su jomis pacientą ir atlikti slaugos veiksmus;

11.5. analizuoti ir įvertinti slaugos rezultatus;

11.6. konsultuoti dėl gydytojo paskirtų vaistų vartojimo;

11.7. mokyti pacientą ir jo šeimos narius ar artimuosius sveikos gyvensenos, sveikatos tausojimo ir išsaugojimo, lėtinių ligų valdymo principų;

11.8. koordinuoti slaugytojo padėjėjo darbą;

11.9. atlikti slaugos veiksmus:

11.9.1. paruošti slaugytojo darbo vietą pagal aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;

11.9.2. paruošti tirpalus, skirtus valyti ir dezinfekuoti;

11.9.3. ruošti, pakuoti medicinos priemones (prietaisus) sterilizacijai, juos sandėliuoti;

11.9.4. dirbti su medicinos priemonėmis (prietaisais) ir jas prižiūrėti;

11.9.5. registruoti hospitalines infekcijas, vykdyti jų prevenciją;

11.9.6. tvarkyti medicinines atliekas;

11.9.7. komplektuoti medicinos priemones (prietaisus) slaugos procedūroms atlikti;

11.9.8. paruošti pacientą diagnostinėms procedūroms ir laboratoriniams tyrimams, suteikti pacientui informaciją žodžiu ir raštu apie pasiruošimą diagnostinėms procedūroms, laboratoriniams tyrimams, tyrimo ir procedūrų eigą bei galimas komplikacijas;

11.9.9. diagnostinių tyrimų metu asistuoti gydytojui, stebėti paciento sveikatos būklę;

11.9.10. vykdyti paskyrimus: bendrąjį šlapimo, kraujo tyrimą ir kraujo tyrimus gliukozilinto hemoglobino, gliukozės kiekiui, protrombino indeksui nustatyti bei pagal kompetenciją vertinti jų rezultatus;

11.9.11. matuoti ir vertinti gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje;

11.9.12. nustatyti kraujo grupę pagal ABO sistemą;

11.9.13. surinkti (paimti) šlapimo, išmatų, skreplių, skrandžio turinio mėginius diagnostiniam ištyrimui;

11.9.14. paimti, paruošti ir siųsti biologinės medžiagos mėginius diagnostiniam tyrimui;

11.9.15. naudotis ir dirbti su elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacine sistema;

11.9.16. pasiruošti punkcijai, siųsti punktato mėginį diagnostiniam tyrimui;

11.9.17. paruošti biopsinės medžiagos mėginį ir siųsti diagnostiniam tyrimui;

11.9.18. atsižvelgdamas į paciento sveikatos ir higienos būklę, koordinuoti slaugytojo padėjėjo veiksmus, kai slaugytojo padėjėjas pacientui atlieka šias slaugos procedūras:

11.9.18.1. odos ir jos priedų higieninę priežiūrą;

11.9.18.2. plauna ausis, akis;

11.9.18.3. valo nosies landas;

11.9.18.4. atlieka burnos ertmės priežiūros procedūras;

11.9.18.5. maudo pacientą;

11.9.18.6. keičia pacientui baltinius, patalynę;

11.9.18.7. parenka ir keičia sauskelnes;

11.9.18.8. parenka ir naudoja pakišamuosius indus (anteles, basonus);

11.9.18.9. transportuoja pacientą;

- 11.9.18.10. keičia paciento kūno padėtį;
- 11.9.19. nustatyti Bartelio (Barthel) indeksą;
- 11.9.20. vykdyti pragulų profilaktiką ir priežiūrą;
- 11.9.21. dirbti asmens sveikatos priežiūros specialistų komandoje;
- 11.9.23. keisti paciento kūno padėtį;
- 11.9.24. transportuoti pacientą;
- 11.9.25. padėti sunkiai vaikštantiesiems, judėti galintiems tik su pagalbinėmis priemonėmis pacientams;
- 11.9.26. matuoti, vertinti ir registruoti kūno temperatūrą įvairiomis medicinos priemonėmis (prietaisais) ir įvairiose kūno vietose;
- 11.9.27. stebėti, vertinti ir registruoti sąmonės būklę;
- 11.9.28. matuoti, vertinti ir registruoti kraujo spaudimą;
- 11.9.29. skaičiuoti, vertinti ir registruoti pulsą, kvėpavimo dažnį;
- 11.9.30. pasiruošti defibriliacijai ir asistuoti jos metu;
- 11.9.31. užrašyti elektrokardiogramą;
- 11.9.32. atlikti krūtinės ląstos paspaudimus ir dirbtinį kvėpavimą;
- 11.9.33. matuoti gyvybinę plaučių talpą;
- 11.9.34. išsiurbti kvėpavimo takų sekretą;
- 11.9.35. atkurti viršutinių kvėpavimo takų praeinamumą orofaringiniu ar nazofaringiniu vamzdeliu;
- 11.9.36. taikyti deguonies terapiją;
- 11.9.37. prižiūrėti tracheostominį vamzdelį;
- 11.9.38. kateterizuoti šlapimo pūslę ilgalaikiu Folley ir vienkartinio kateteriais;
- 11.9.39. prižiūrėti šlapimo pūslės kateterį;
- 11.9.40. stebėti, vertinti ir dokumentuoti paciento diurezę;
- 11.9.41. plauti šlapimo pūslę, atlikti šlapimo pūslės instiliaciją minkštu kateteriu;
- 11.9.42. skatinti šlapinimosi refleksą;
- 11.9.43. atlikti injekciją (į odą, poodį, raumenis, veną, centrinės venos, Porto, epidūrinis ir peties rezginio kateterius);
- 11.9.44. pasiruošti ir atlikti lašelinę infuziją į veną / poodį, keisti tirpalus;
- 11.9.45. pasiruošti ir atlikti kraujo ir jo komponentų transfuziją;
- 11.9.46. įkišti ir prižiūrėti periferinės venos kateterį;
- 11.9.47. prižiūrėti centrinių kraujagyslių kateterius;
- 11.9.48. paruošti dideles citostatikų dozes infuzijoms;
- 11.9.49. paruošti antibiotikus injekcijoms / infuzijoms;
- 11.9.50. dirbti su švirkštinėmis pompomis ir lašų dozatoriais;
- 11.9.51. stebėti, registruoti ir vertinti paciento skysčių balansą;
- 11.9.52. organizuoti maisto skirstymą ir jo pateikimą pacientui;
- 11.9.53. maitinti ir girdyti pacientą, jei, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę, to negalima pavesti savarankiškai atlikti slaugytojo padėjėjui;
- 11.9.54. maitinti pacientą per zondą, stomą;
- 11.9.55. prižiūrėti enterinio maitinimo zondą;
- 11.9.56. paruošti parenterinio maitinimo tirpalą;
- 11.9.57. įvertinti paciento mitybą;
- 11.9.58. surasti, tvarkyti, kaupti, sisteminti ir perduoti informaciją;
- 11.9.59. zonuoti ir plauti skrandį;
- 11.9.60. suteikti pagalbą vemiančiam pacientui;
- 11.9.61. klizmuoti pacientą;
- 11.9.62. įkišti dujų vamzdelį ir jį prižiūrėti;
- 11.9.63. prižiūrėti dirbtines kūno angas;
- 11.9.64. išdalyti, sugirdyti pacientams kietos ir (ar) skystos formos vaistus, stebėti ir vertinti jų poveikį, šalutines organizmo reakcijas;
- 11.9.65. dėti vaginalines, rektalines žvakutes;
- 11.9.66. lašinti lašus į akis, nosį, ausis;
- 11.9.67. tepti tepalus;

11.9.82. įgyvendinti mokslo įrodymais pagrįstą, individualizuotą slaugą;

11.9.83. nustatyti skausmo intensyvumą naudodamas skausmo skalę bei pagal gydytojo paskyrimą ir paciento poreikį naudoti skausmo valdymo vaistinius ir ne vaistinius preparatus priemones;

11.9.84. suteikti reikiamą informaciją raštu ir žodžiu pacientui ir jo artimiesiems išleidžiant pacientą į namus ar į kitą sveikatos priežiūros įstaigą;

11.9.85. organizuoti sveikatos mokymą pacientui bei jo artimiesiems;

11.9.86. ugdyti paciento ir jo šeimos sveikos gyvensenos įgūdžius;

11.9.87. vadovaudamasis gydytojo paskyrimais tiksliai ir kokybiškai atlikti paskirtas procedūras ar intervencijas;

11.9.88. slaugyti mirštantį pacientą;

11.9.89. organizuoti mirusiojo kūno sutvarkymą;

11.10. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atlikti:

11.10.1. imunoprofilaktika;

11.10.2. atlikti biomedicininis tyrimus slaugos srityje, vykdyti slaugos mokslo ir praktikos sklaidą.

11.11. naudoties ir dirbti su elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėmis sistēmām;

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Už nustatytų pareiginių funkcijų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą, už padarytą žalą, profesinės etikos ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už nustatytų pareiginių funkcijų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Susipažinau ir sutinku: _____

(vardas, pavardė)

(parašas)

(data)